

Fixpunktsevaluering

*Afrapportering vedrørende
KABU delprojektet "Fixpunktsevaluering"*

*Udarbejdet af intern pædagogisk udviklingskonsulent
på Tølløse Børne- og Ungdomspension
og projektleder af KABU projektet
Lau A. Larsen*

Tølløse Børne- og Ungdomspension

Kvarmløsevej 20
4340 Tølløse
Tlf.: 59 18 51 72
Fax: 59 18 69 09
E-mail: tbup@mail.dk

Forstander
Gudrun Hanne Larsen

Indholdsfortegnelse

Forord	side 1
1. Teori/udviklingsprocessen	side 2
1.1. Teorigrundlag	side 2
1.2. Udviklingsprocessen	side 3
1.3. Målsætning	side 3
2. Systemets struktur	side 4
2.1. Definitionsmappen	side 5
2.2. Elevmappen	side 6
3. Enkeltdelene i systemet	side 7
3.1. Fixpunkterne	side 7
3.2. Funktionerne	side 7
3.3. Kommentarfelt	side 7
3.4. Fokusområder	side 8
3.5. Helhedsbeskrivelse	side 8
3.6. Kriterie	side 8
3.7. Taldokumentation	side 11
3.8. Eks. på idealer, fixpunkter og funktioner	side 12
3.9. Eks. på sociale/individuelle fixpunkter og funktioner	side 12
3.9.1. Eksempler på praktiske fixpunkter og funktioner	side 13
4. Metoden i praksis	side 15
4.1. Evalueringsfrekvens	side 15
4.2. Konkret metode	side 15
4.3. Diskussion af fokusområder	side 16
4.4. Indrapporteringsafsæt	side 16
4.5. Taldokumentation	side 16
5. Dokumentation	side 16
5.1. Dokumentationsmaterialet	side 16
5.2. Dokumentationseksempler	side 17
5.3. Pædagogisk selvransagelse	side 17
6. Elev/forældresamarbejde	side 20
6.1. Elevinvolvering	side 20
6.2. Forældreinvolvering	side 20
7. Konklusion	side 21
7.1. Faglige fordele	side 21
7.2. Praktiske fordele	side 21
7.3. Faglige ulemper	side 21
7.4. Praktiske ulemper	side 22
7.5. Fremtid	side 22
7.6. Positive bi-effekter	side 23
7.8. Personaleevaluering	side 24
7.9. Afsluttende bemærkninger	side 24

Forord

KABU delprojektet "Fixpunktsevaluering" er et evalueringssystem udviklet på Tølløse Børne- og Ungdomspension efter idé af stedets interne pædagogiske udviklingskonsulent. Det overordnede formål med systemet er at kunne dokumentere elevernes udvikling på institutionen. Delprojektet hører til under temaet "Hverdagsliv på anbringelsesstedet".

Oprindeligt er systemet udviklet på foranledning af 10. Kontor – kontoret for børnefamilier med særlige behov – som bad os om, at vi på institutionen skulle finde en metode til måling af elevernes udvikling. Trods alle tænkelige forbehold, der måtte være ved *måling* af menneskelig udvikling, blev systemet, vi kalder for "Fixpunktsevaluering", udviklet.

I skrivende stund er det på 3. år, vi kører forsøget, og i de 3 år har systemet forandret udseende flere gange. Den udgave af evalueringssystemet, som denne afrapportering beskriver, er i sin grundstruktur på plads, men som det nævnes senere i afrapporteringen, mangler der stadig nogle små justeringer af selve systemets indhold.

Justeringerne af indholdet har ingen umiddelbar relevans for denne afrapportering, da systemet lægger op til, at eventuelle brugere af systemet selv definerer dets indhold. Systemet kan nemlig bruges med varieret indhold, som passer til det givne formål.

Slutteligt skal det nævnes, at systemet egentlig består af 2 parallelt løbende systemer: Den almindelige fixpunktsevaluering for de af vore elever, som er mellem 13 og 18 år - og så det, vi kalder for funktionsrelateret fixpunktsevaluering, for elever mellem 10 og 12 år samt de af vore elever, der har et decideret fysiologisk relateret socialhandicap som f.eks. Aspergers syndrom.

I denne afrapportering er det kun det almindelige fixpunktsevaluerings-system, der beskrives, da opdelingen i 2 systemer ikke forandrer på grundstrukturen i systemet. Opdelingen er et udtryk for en justering af indholdet, en tilpasning dels til en aldersgruppe, der ikke er modne nok til at have opnået færdige, sociale kompetencer, dels til en gruppe af personlighedstyper, hvor det som en konsekvens af deres handicap aldrig kan forventes, at de opnår disse kompetencer.

1. Teori/udviklingsprocessen

1.1. Teorigrundlag

Det teoretiske udgangspunkt er sociologisk, hvilket skal ses i lyset af institutionens formål. Tølløse Børne- og Ungdomspension har til formål at *resocialisere* børn og unge med svære, psykiske problematikker efter endt psykiatrisk behandling.

Institutionens teoretiske afsæt er primært præget af Pierre Bourdieus habitus-begreb. Vi mener, at tilføjelsen af en ny (styret) prægning vil bygge en sund og brugbar habitus ovenpå vore syge elevers tidligere (psykisk) usunde prægninger. Det vil hjælpe eleverne til at se fremad i livet med det nye, sunde og brugbare sæt af orienteringspunkter. I nært samarbejde med institutionen har vi udover den fast tilknyttede psykiatriske konsulent også et tæt samarbejde med psykologer, som giver flere af vore elever terapi i et regelmæssigt forløb. På den måde dækker vi den sociale såvel som den individuelle udvikling hos vore elever.

Evalueringsystemet er baseret på både en kvantitativ og en kvalitativ metode. Kvantitativ i kraft af decideret måling samt udarbejdelse af grafiske modeller som illustration for elevernes udvikling, og kvalitativ i kraft af helhedsbeskrivelsen, men især også systemets afhængighed af gennemgående vurderinger/tolkninger.

Ideen har været at opstille et net af punkter, som udgør de vigtigste udviklingsområder (kerneområder) hos en person, der skal udvikle sig til et selvstændigt fungerende individ i samfundet, for dernæst at bruge det pågældende net af punkter som et analyseredskab.

Det betyder, at systemets grundlag, de såkaldte fixpunkter, er baseret på en bevidst normativ tilgang til pædagogikken. Idealerne i systemet - det der måles op imod - er baseret på en bevidst stillingtagen til, hvad der er godt, og hvad der er skidt for den enkelte elev, ud fra en holdning til begrebet "normal adfærd".

1.2. Udviklingsprocessen

På baggrund af idéoplægget fra udviklingskonsulenten blev der nedsat en udviklingsgruppe (UV-gruppen) bestående af en assistent, forstanderen, souschefen og den interne, pædagogiske udviklingskonsulent, hvoraf udviklingskonsulenten blev udnævnt til projektleder. Sammen fandt UV-gruppen frem til 20 kerneområder i en elevs udvikling på T.B.U.P.

Kerneområderne, som vi kalder for fixpunkter, er delt op i 2 undergrupper; først er der 10 punkter, som vi har benævnt *de sociale/individuelle fixpunkter*, og dernæst er der 10 punkter, som vi har benævnt *de praktiske fixpunkter*.

Da de 20 fixpunkter (kerneområder) var fundet, gik UV-gruppen ud på de forskellige afdelingers personalemøder, hvor resten af personalegruppen var med til at komme med stikord til det, der senere skulle blive til definitionerne.

UV-gruppen udfærdigede efterfølgende to fixpunktsskemaer, og projektlederen gav definitionerne på fixpunkterne deres endelige udformning samt formulerede idealerne.

Foruden de 20 fixpunkter formulerede projektlederen 10 funktioner til hvert enkelt fixpunkt, hvilket betyder, at systemet består af 20 fixpunkter med tilhørende idealer samt 200 funktioner (nærmere forklaring følger senere).

1.3. Målsætning

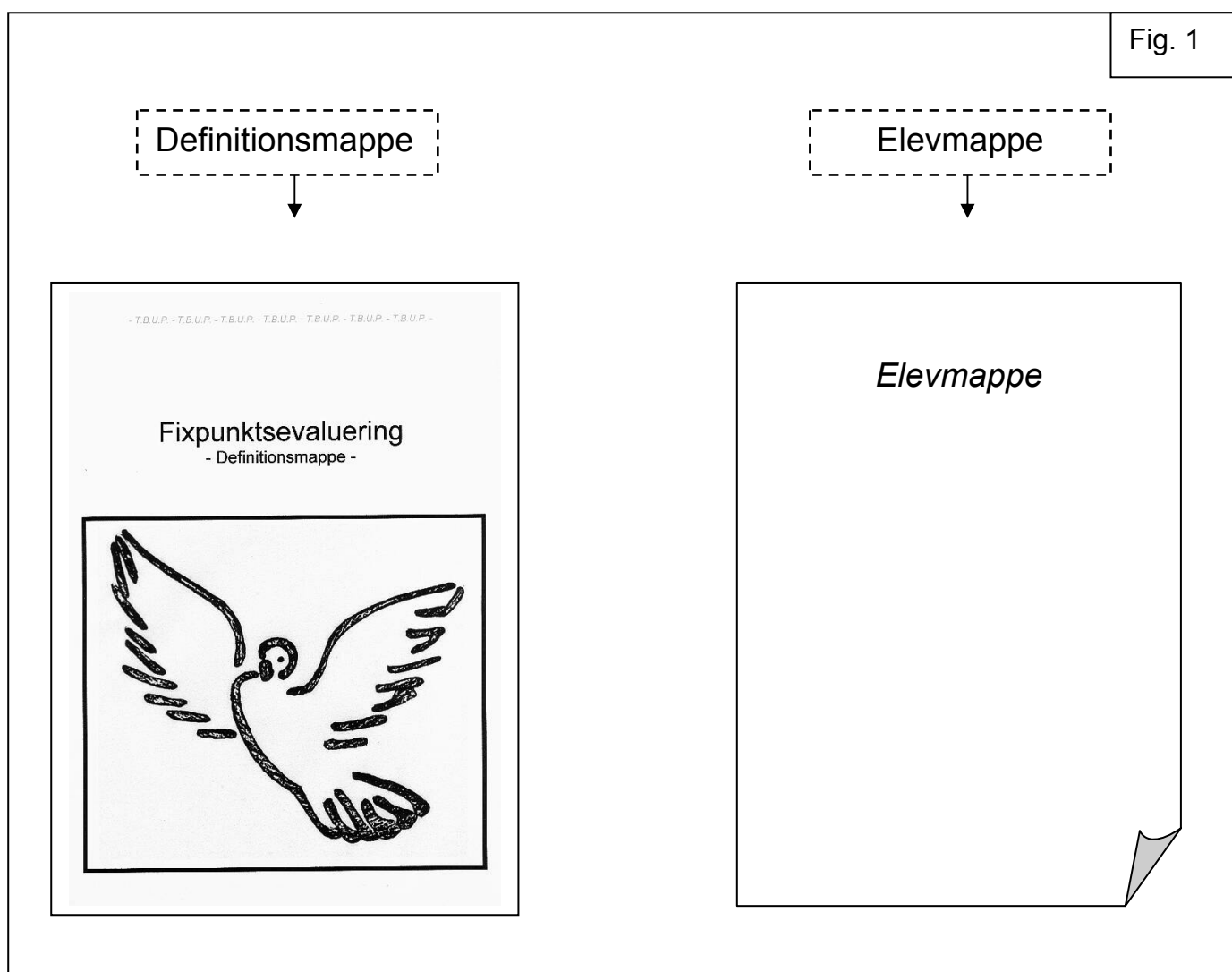
Hele systemets målsætning er som følger:

At lave et praktisk anvendeligt målesystem over elevernes udvikling samt skærpe den pædagogiske forståelse hos personalet. At intensivere den daglige, pædagogiske behandling på særligt problematiske kerneområder hos den enkelte elev.

2. Systemets struktur

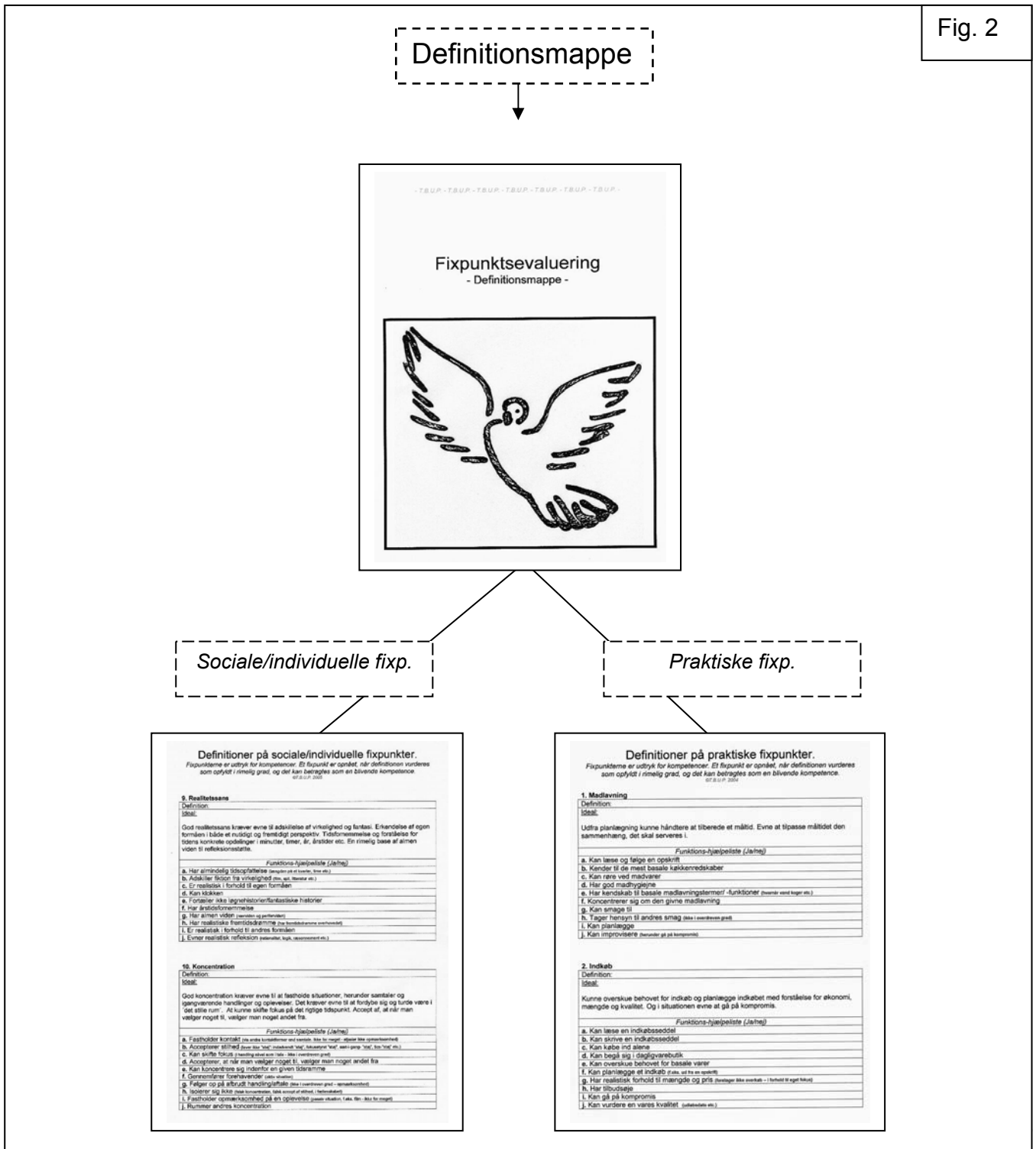
Systemet består af 2 forskellige typer af mapper: En definitionsmappe og en elevmappe (se fig.1).

2.1. Definitionsmappen

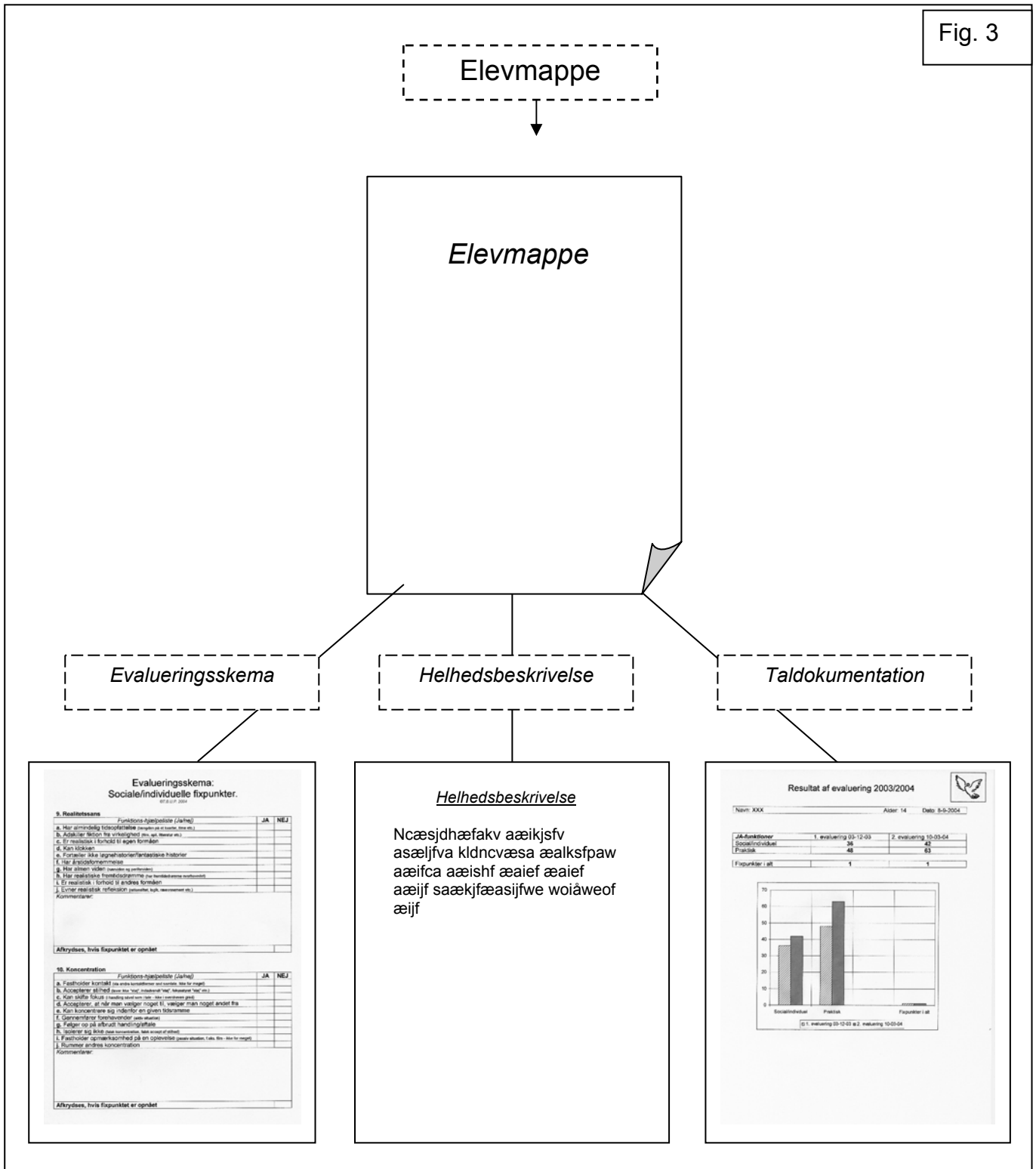
Definitionsmappen indeholder de 20 fixpunkter opdelt i de 10 *sociale/individuelle* og de 10 *praktiske* fixpunkter med tilhørende idealer og funktioner (se fig. 2).

2.2. Elevmappen

Elevmapperne indeholder evalueringsskemaer, helhedsbeskrivelse og taldokumentation (se fig. 3).

3. Enkeltdelene i systemet

3.1. Fixpunkterne (se fig. 4+5)

De sociale/individuelle fixpunkter er sociale og individuelle kompetencer, som en person skal mestre som et helt, socialt velfungerende og selvstændigt individ - kompetencer som f.eks. *social kontakt, ansvarsfølelse og koncentration*.

De praktiske fixpunkter er områder, som en person skal mestre for at kunne klare sig i sin praktiske hverdag - f.eks. *indkøb, madlavning og økonomi*.

3.2. Funktionerne (se fig. 4+5)

Til hvert enkelt fikspunkt hører der som nævnt 10 funktioner. Funktionerne er sætninger, som det vurderes, om eleven, der evalueres, kan opfylde (gør i overvejende grad).

3.3. Kommentarfelt (se fig. 5)

Kommentarfeltet benyttes, hvis der skal knyttes en kommentar til de forskellige funktioner. Det kunne være i situationer, hvor eleven ikke opfylder funktionen, men er meget tæt på - eller den modsatte situation, hvor eleven er meget langt fra at opnå funktionen. Det kunne også være, hvis der under evalueringen kommer ting frem, vi skal være særligt opmærksomme på ved den enkelte elev. Kommentarfelterne har vist sig at være et vigtigt redskab, især ved udformningen af den tilhørende helhedsbeskrivelse.

3.4. Fokusområder (se fig. 5)

Fokusområder er et udtryk for den næste periodes pædagogiske fokus i forhold til den pågældende elev. Hvor skal der sættes ekstra ind? Hvad skal vi være særligt opmærksomme på hos eleven? Kontaktform, nærpsykotiske reaktioner etc. - altså en konkret formuleret beslutning omkring metodevalg i forhold til den pågældende elevs aktuelle situation (indenfor institutionens pædagogiske metoderammer).

Under det praktiske fokus kan det f.eks. handle om særligt fokus på madlavning eller økonomi alt efter den enkelte elevs styrker og svagheder. Den enkelte elevs fokusområder læses op på afdelingens personalemøde med jævne mellemrum for at sikre, at den aktuelle behandlingsstrategi gennemføres.

3.5. Helhedsbeskrivelse

Med udgangspunkt i hele evalueringen skal en af assistenterne fra den afdeling, eleven bor på, lave en helhedsbeskrivelse omkring eleven ud fra evalueringsresultatet. Helhedsbeskrivelsen skal ligge færdig indenfor en uge, og den skal beskrive eleven i en sammenhængende tekst. Helhedsbeskrivelserne bruges som afsæt for indrapporteringerne.

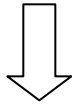
3.6. Kriterie

Kriterierne for at opnå et fixpunkt er, at *definitionen på det pågældende fixpunkt skal kunne vurderes som opnået i rimelig grad, samtidig med at den opnåede kompetence skal kunne betragtes som blivende*. Derudover skal alle 10 funktioner i det pågældende fixpunkt være opnået (se fig. 4).

Fig. 4

DEFINITION (definitionsmappen)

Definitioner på sociale/individuelle fixpunkter.

Fixpunkterne er udtryk for kompetencer. Et fixpunkt er opnået, når definitionen vurderes som opfyldt i rimelig grad, og det kan betragtes som en blivende kompetence.

©T.B.U.P. 2005

9. Realitetssans

Definition:

Ideal:

God realitetssans kræver evne til adskillelse af virkelighed og fantasi. Erkendelse af egen formåen i både et nutidigt og fremtidigt perspektiv. Tidsfornemmelse og forståelse for tidens konkrete opdelinger i minutter, timer, år, årstider etc. En rimelig base af almen viden til refleksionsstøtte.

Funktions-hjælpeliste (Ja/nej)

- a. Har almindelig tidsopfattelse (længden på et kvarter, time etc.)
- b. Adskiller fiktion fra virkelighed (film, spil, litteratur etc.)
- c. Er realistisk i forhold til egen formåen
- d. Kan klokken
- e. Fortæller ikke løgnehistorier/fantastiske historier
- f. Har årstidsfornemmelse
- g. Har almen viden (nærviden og periferviden)
- h. Har realistiske fremtidsdrømme (har fremtidsdrømme overhovedet)
- i. Er realistisk i forhold til andres formåen
- j. Evner realistisk refleksion (rationalitet, logik, ræsonnement etc.)

Kriterie

Fixpunkt

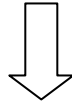
Ideal

Funktioner

Fig. 5

Evalueringsskema (elevmappen)

Evalueringsskema:
Sociale/individuelle fixpunkter.

©T.B.U.P. 2004

9. Realitetssans

Funktions-hjælpeliste (Ja/nej)

	JA	NEJ
a. Har almindelig tidsopfattelse (længden på et kvarter, time etc.)		
b. Adskiller fiktion fra virkelighed (film, spil, litteratur etc.)		
c. Er realistisk i forhold til egen formåen		
d. Kan klokken		
e. Fortæller ikke løgnehistorier/fantastiske historier		
f. Har årstidsfølelse		
g. Har almen viden (nærviden og periferviden)		
h. Har realistiske fremtidsdrømme (har fremtidsdrømme overhovedet)		
i. Er realistisk i forhold til andres formåen		
j. Evner realistisk refleksion (rationalitet, logik, ræsonnement etc.)		
Kommentarer:		
Afkrydses, hvis fixpunktet er opnået		

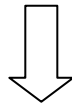
Fixpunkt

Funktioner

Kommentarfelt

Opnået fixp.

Fokusområder (elevmappen)

Antal fixpunkter i alt

Fokusområder:

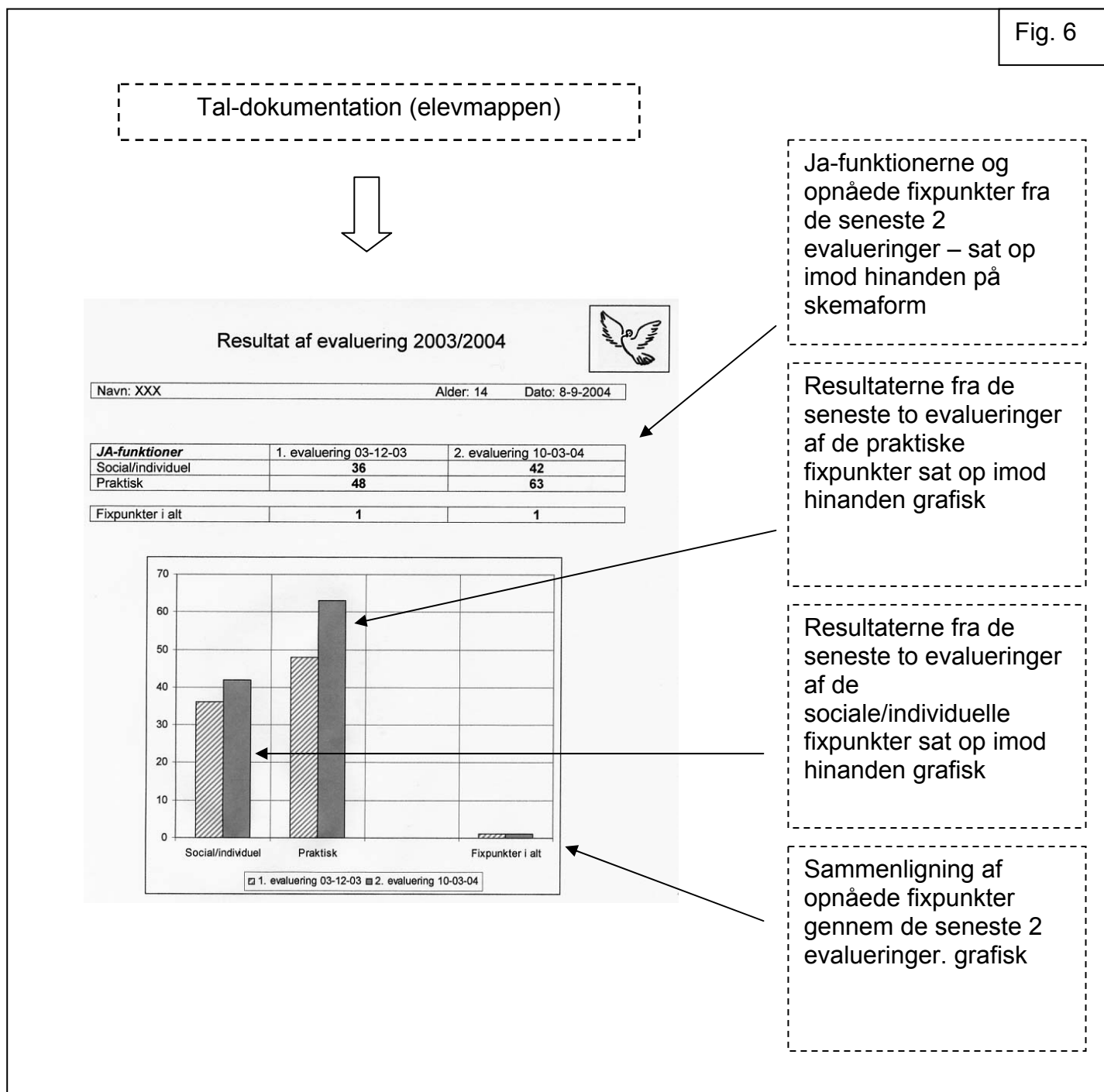
Opnået fixp. ialt

Fokusområder

3.7. Taldokumentation

Fig. 6 illustrerer hvordan resultaterne fra evalueringerne omsættes til en grafisk model. Denne taldokumentation er som nævnt en fast bestanddel af elevmappen sammen med evalueringsskemaet og helhedsbeskrivelsen.

3.8. Eksempler på idealer, fixpunkter og funktioner

I denne afrapportering er idealerne og fixpunkterne med tilhørende funktioner af helt bevidste årsager ikke listet op.

For det første er vore fixpunkter med tilhørende funktioner skræddersyede til netop vores institution. Vi er, som nævnt, en behandlingsinstitution med elever, der alle har svære, psykiske problemer.

For det andet er det meningen, at institutionerne selv finder deres fixpunkter (kerneområder) med tilhørende funktioner og til disse fixpunkter selv definerer idealerne, som skønnes aktuelle i den givne sammenhæng.

Det er af stor vigtighed - hvis systemet skal bruges korrekt - at man tager stilling til sit værdigrundlag samt konkret formulerer målene for positiv udvikling på den givne institution.

De følgende eksempler skal derfor blot illustrere den grad af konkrethed, der er nødvendig, hvis det skal være muligt at måle noget.

3.9. Eksempler på sociale/individuelle fixpunkter og funktioner

Et af de sociale/individuelle fixpunkter er punktet *social kontakt*, som er underforstået normal (social) adfærd, når eleven befinder sig i en gruppesammenhæng. Fixpunktet har følgende ideal:

(her skal det understreges kraftigt, at det netop er et ideal, der er tale om. Idealerne bruges som et spejl og er nødvendige, hvis det skal være muligt at måle eleverne ensartet. Havde vi ikke idealerne, skulle der udvikles et evalueringssystem til hver enkelt elev, hvilket ville betyde, at den enkle, grafiske dokumentation ikke ville være mulig, og med det ville det kvantitative element i evalueringssystemet være ubrugeligt)

1. Social kontakt (gruppesammenhæng)

Ideal:

En god, social kontakt kræver tilpasningsevne i den givne situation, respekt for alle i den sociale kreds, initiativ i forhold til kontaktsøgning, almen hensyntagen og forståelse for egen placering i den givne, sociale sammenhæng.

Eksempler på funktioner, der hører til dette fixpunkt, er f.eks.:

Skaber ikke unødigt opmærksomhed på sig selv

Er opsøgende uden at være påtrængende (ikke kejtede, overdrevne kontaktformer/kontaktform overhovedet?)

Accepterer at være flere (herunder har respekt for fællesskabet og tålmodighed)

Når evalueringslederen læser funktioner som ovenstående op, tager gruppen, der evaluerer, i fællesskab stilling til, om eleven skal have et ja eller et nej til den aktuelle funktion. Hvis en elev har ja i alle funktionerne, tages der stilling til, om fixpunktet kan betragtes som en kompetence. Kan fixpunktet betragtes som en kompetence, får eleven fixpunktet. Hvis det ikke kan betragtes som en kompetence, får eleven ikke fixpunktet, men det kommenteres i kommentarfeltet, hvorfor fixpunktet ikke kan betragtes som en kompetence hos eleven.

3.9.1. Eksempler på praktiske fixpunkter og funktioner

Et af de praktiske fixpunkter er punktet *madlavning*, underforstået normale evner, når eleven skal lave mad. Fixpunktet har følgende ideal:

(Igen: Det netop et ideal, der er tale om. Idealerne bruges som et spejl og er nødvendige, hvis det skal være muligt at måle eleverne ensartet. Havde vi ikke idealerne, skulle der udvikles et evalueringssystem til hver enkelt elev, hvilket ville betyde, at den enkle, grafiske dokumentation ikke ville være mulig, og med det ville det kvantitative element i evalueringssystemet være ubrugeligt)

1. Madlavning

Ideal:

Ud fra planlægning kunne håndtere at tilberede et måltid. Evne at tilpasse måltidet den sammenhæng, det skal serveres i.

Eksempler på funktioner, der hører til dette fixpunkt, er f.eks.:

Kan læse og følge en opskrift

Kender til de mest basale køkkenredskaber

Kan røre ved madvarer

Og igen som under de sociale/individuelle fixpunkter – når evalueringslederen læser funktioner som ovenstående op, tager gruppen, der evaluerer, i fællesskab stilling til, om eleven skal have et ja eller et nej til den aktuelle funktion. Hvis en elev har ja i alle funktionerne, tages der stilling til, om fixpunktet kan betragtes som en kompetence. Kan fixpunktet betragtes som en kompetence, får eleven fixpunktet. Hvis det ikke kan betragtes som en kompetence, får eleven ikke fixpunktet, men det kommenteres i kommentarfeltet, hvorfor fixpunktet ikke kan betragtes som en kompetence hos eleven.

4. Metoden i praksis

4.1. Evalueringsfrekvens

Der evalueres en gang om ugen på institutionen. Afdelingerne (3 i alt) skiftes til at evaluere 2 af deres elever. Evalueringen af en elev tager ca. 2 timer. På evalueringsmødet deltager udover den enkelte afdelings personale også institutionens forstander, souschef, socialrådgiver, den ene af 2 nattevagter på skift og institutionens interne, pædagogiske konsulent. Den pædagogiske konsulent fungerer på møderne som evalueringsleder.

4.2. Konkret metode

Hvis eleven ikke er blevet evalueret tidligere, påbegyndes evalueringen med det samme. Hvis eleven har været evalueret tidligere, indledes der med at læse fokusområderne op fra sidste evaluering. Derefter diskuteres det, om de pædagogiske tiltag har hjulpet eller ikke. Selve evalueringen foregår dernæst, som om det var første gang, eleven skulle evalueres.

Konkret foregår evalueringen ved, at evalueringslederen læser det første fixpunkt op med tilhørende ideal. Straks derefter læses den første af 10 funktioner op, og de tilstedeværende vurderer, om eleven har den pågældende funktion i overvejende grad. Hvis det skønnes, at eleven har funktionen, sættes der et kryds i JA-feltet, og hvis eleven ikke har funktionen, sættes der et kryds i NEJ-feltet (se fig. 5). I situationer, hvor eleven skønnes tæt på at kunne opnå en funktion, men alligevel mangler det sidste, er der mulighed for at kommentere i et kommentarfelt. Kommentarfeltet har sin plads i evalueringsskemaet under de 10 funktioner. Her kan man f.eks. skrive, at eleven er meget tæt på at opnå den pågældende funktion (se fig. 5).

Har eleven ikke opnået et ja i alle funktionerne under det aktuelle fixpunkt, fortsættes evalueringen med det næste fixpunkt med tilhørende funktioner. Hvis eleven derimod har opnået alle funktionerne under det aktuelle fixpunkt, vurderer de tilstedeværende, om eleven har fixpunktet med tilhørende funktioner som en kompetence, og vel at mærke som en blivende kompetence. Vurderes det, at det er en blivende kompetence, opnår eleven det aktuelle fixpunkt.

4.3. Diskussion af fokusområde

Efter evalueringen af de 10 sociale/individuelle fixpunkter med tilhørende 100 funktioner samt efter de 10 praktiske fixpunkter med tilhørende 100 funktioner, skal der diskuteres *fokusområde*.

4.4. Indrapporteringsafsæt

Indenfor en uge skal en af afdelingens assistenter fra den afdeling, eleven bor på, med udgangspunkt i evalueringen lave en helhedsbeskrivelse omkring eleven ud fra det samlede evalueringresultat. Helhedsbeskrivelsen skal ligge færdig indenfor en uge, og den skal beskrive eleven i en sammenhængende tekst, så den kan bruges som afsæt for indrapporteringerne.

4.5. Taldokumentation

Efter 2 evalueringer af den enkelte elev (ca. 1 års evaluering på afdelingen) bliver der udarbejdet taldokumentation som illustration af en eventuel udvikling (se uddybende forklaring omkring dokumentationen i det følgende afsnit *Dokumentation*).

For at sikre en ensartet opfattelse af definitionerne på fixpunkterne og en ensartet evaluering af eleverne, er det den samme evalueringsleder, der fungerer ved alle evalueringerne.

5. Dokumentation

5.1. Dokumentationsmaterialet

Som tidligere beskrevet udarbejdes der taldokumentation efter 2 evalueringer for hver enkelt elev, hvor 2 evalueringer svarer til ca. et års evalueringer. Det betyder, at taldokumentationen illustrerer udviklingen for en elev over et års anbringelse på institutionen. De fleste elever er anbragt på institutionen i flere år, hvilket resulterer i udviklingsdokumentation, der strækker sig over en flerårig periode.

Selve dokumentationsmaterialet er konstrueret med henblik på enkelt og let overskueligt at illustrere udvikling, stagnation eller udviklingsmæssig tilbagegang (resignation).

Funktionernes antal på 200 fordelt med 100 på de sociale/individuelle fixpunkter og 100 på de praktiske fixpunkter betyder, at det er muligt at måle selv små udsving i den enkelte elevs udvikling samtidig med, at elever, der på forhånd står meget svagt (næsten uden nogle JA-funktioner), også har en målbar udvikling. Der skal nemlig ikke mere end opnåelsen af en enkelt ny funktion til, før det kan måles og registreres. Samtidig er det muligt at måle udvikling hos den enkelte elev, selvom vedkommende ikke får nogle fixpunkter.

5.2. Dokumentationseksempler

I nedenstående eksempel (se fig. 7) har eleven over et års evaluering haft en pæn, fremadrettet udvikling både i de sociale/individuelle fixpunkter og i de praktiske. Samtidig har eleven opnået et fixpunkt mere i løbet af året. I eksemplet, der kommer umiddelbart efter (se fig. 8), er det derimod gået tilbage med elevens udvikling. Den negative udvikling i dette konkrete tilfælde er et udtryk for en elev, der i løbet af evalueringsåret blev mere og mere nærpsykotisk.

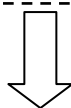
5.3. Pædagogisk selvransagelse

Evalueringsresultaterne giver konstant en anledning til pædagogisk selvransagelse. I tilfældet med den positive udvikling diskuteres det, hvad der gøres rigtigt, så den pædagogiske strategi for den pågældende elev kan bibeholdes/skærpes. Og i tilfældet med den negative udvikling diskuteres der, hvad årsagen er, samt mulige forandringer i den pædagogiske behandling, der kan medvirke til at ændre den negative udvikling til en positiv.

Fig. 7

Eksempel på positiv udvikling

Resultat af evaluering 2003/2004

Navn:xxxx

Alder: 15

Dato: 8-9-2004

JA-funktioner	1. evaluering 08-10-03	2. evaluering 10-03-04
Social/individuel	48	68
Praktisk	52	69
Fixpunkter i alt	2	3

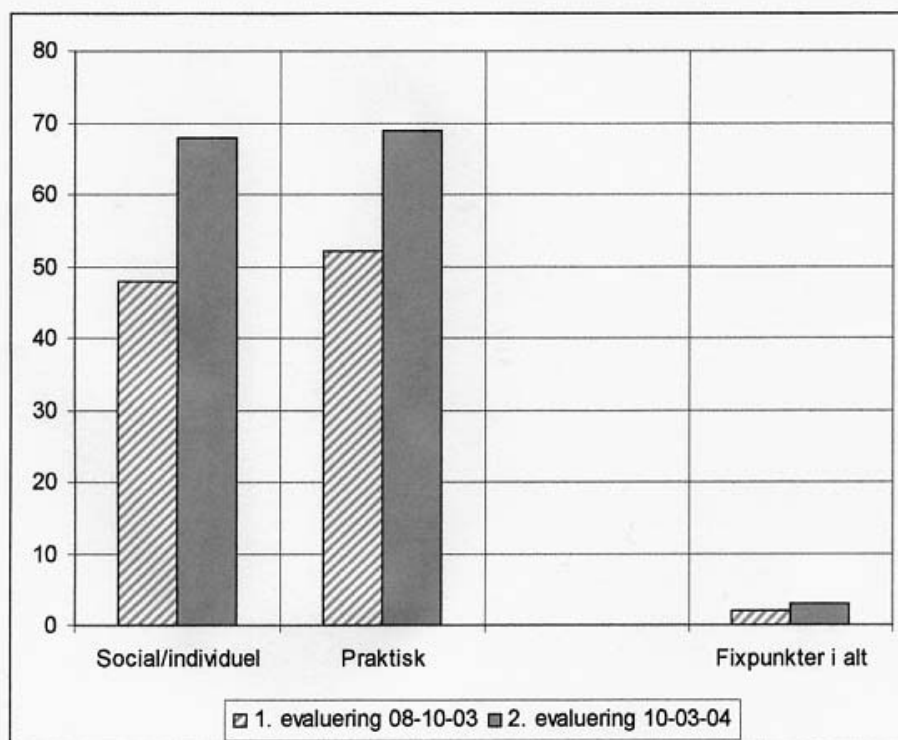
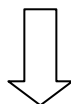

Fig. 8

Eksempel på negativ udvikling

Resultat af evaluering 2003/2004

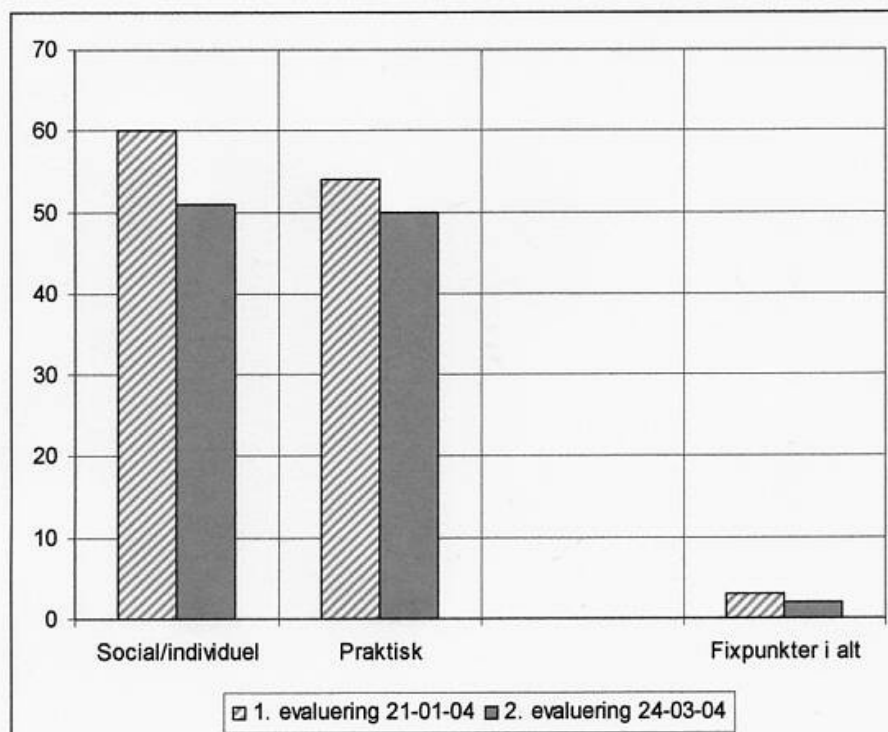

Navn: xxxxx

Alder: 15

Dato: 8-9-2004

JA-funktioner	1. evaluering 21-01-04	2. evaluering 24-03-04
Social/individuel	60	51
Praktisk	54	50
Fixpunkter i alt	3	2

6. Elev-/forældresamarbejde

6.1. Elevinvolvering

Under hele forløbet med udviklingen af fixpunktsevalueringssystemet har eleverne ikke været involveret direkte. Fra begyndelsen af har systemet været tænkt som et arbejdsredskab for de ansatte på institutionen. Eleverne har dog mødt systemet, når deres indrapporteringer er blevet læst højt for dem. Indrapporteringerne er som nævnt et produkt af helhedsbeskrivelserne.

Indtil videre er det stadig vores vurdering, at eleverne ikke har glæde af et detaljeret kendskab til systemet. Flere af fixpunkterne/funktionerne vil for de fleste af eleverne fremstå som uforståelige og skabe unødigt frustration/forvirring. Denne vurdering er taget ud fra vores konkrete elevgrundlag. Det skal ikke udelukkes, at der i andre sammenhænge kan være en fordel i en direkte involvering af eleverne.

6.2. Forældreinvolvering

Forældrene er selvfølgelig vidende om, at vi evaluerer deres børn. De bliver orienteret igennem vores forældreråd, og vi har på nuværende tidspunkt langt overvejende mødt positive tilkendegivelser fra forældrene. De forstår fordelene ved et system, der sætter særligt fokus på deres barns udvikling, samt systemets evne til at sætte fokus på alle børn.

7. Konklusion

7.1. Faglige fordele

Rent fagligt har institutionen fået et mærkbart løft. Den interne, pædagogiske terminologi er blevet ensrettet i positiv forstand (vi forstår hinanden bedre, fordi vi har en fælles forståelse af de forskellige, faglige termer). Evalueringerne giver altid anledning til pædagogiske diskussioner af forskellig art: Diskussion om pædagogisk forståelse, begrebsforståelse, diskussion om den konkrete, pædagogiske behandling og konstant supervision om pædagogisk metodik samt psykiatriske diagnoser.

Desuden er det blevet langt mere ukompliceret at aftale og holde en overordnet pædagogiske strategi, hvilket resulterer i entydighed samt kontinuitet til tydelig gavn for vore elever.

Hvad effekten på elevsiden angår, oplever vi, at fixpunktsevalueringerne synliggør de konkrete kerneområder, som den enkelte elev har behov for at få styrket, samt at vi med evalueringerne ser eleverne mere helt.

Derudover har det vist sig, hvordan der ofte er et særligt mønster hos den enkelte elev alt efter deres psykiatriske problemfelt.

7.2. Praktiske fordele

De interne kommunikationssystemer justeres og skærpes hele tiden, koordineringen i dagligdagen imellem afdelingerne simplificeres, og de praktiske rutiner forsvinder ikke i stress og jag.

7.3. Faglige ulemper

Vores erfaring siger, at det først er hensigtsmæssigt at evaluere en elev efter ca. ½ års ophold på institutionen. Al evaluering inden da er formålsløs, da eleven først "viser sig" efter et stykke tid, samtidig med at personalet skal have mulighed for at lære eleven at kende, før det er muligt at "læse" vedkommende.

Det betyder, at det giver problemer, når eleverne af forskellige årsager skifter afdeling, idet ovennævnte mønster i den forbindelse ofte gentager sig. Dog skal det siges, at i de tilfælde, hvor en elev skifter afdeling, opnås der efter en kort periode et evalueringresultat, der stort set svarer til evalueringresultatet fra den tidligere afdeling. Dette fortæller noget om personalets evne til at tilegne sig systemet samt systemets evne til at danne grundlag for en relativt ensartet evaluering af alle, der evalueres efter systemet.

7.4. Praktiske ulemper

De umiddelbare praktiske ulemper ved systemet er af ressourcemæssig karakter. Systemet kræver en grundig indkøring, og der skal evalueres ofte. På Tølløse Børne- og Ungdomspension evaluerer vi én gang om ugen med alt personalet fra én af afdelingerne samt forstander, souschef, socialrådgiver og den interne, pædagogiske konsulent (i fremtiden også vores skoleleder samt den lærer, der har de elever, der skal evalueres). Vi evaluerer i 4½ time ca. 32 gange om året. På den tid bliver hver elev evalueret 2-3 gange.

7.5. Fremtid

I forhold til anvendelsen af et evalueringssystem har vi på Tølløse Børne- og Ungdomspension for længst besluttet at implementere systemet som en fast rutine. Trods ulemperne finder vi, at fordelene er i klar overvægt, og mange af ulemperne kan justeres ind hen ad vejen, så systemet efterhånden bliver fuldstændigt tilpasset.

Hvad angår den aktuelle situation med systemet, er vi nået til den endelige efter-justering af funktionerne. I den udgave af systemet, som vi har kørt med i snart 2 år, har der været små overlap funktionerne imellem, og der har været funktioner med mere eller mindre relevans. Det skal justeres nu. Årsagen til, at denne justering først kommer nu, handler om at sikre et ordentligt dokumentationsgrundlag, hvilket ville være ødelagt, hvis vi konstant havde ændret på systemets indhold.

Derudover vil vi i fremtiden evaluere døgnet og skolen på en gang. På nuværende tidspunkt er det to adskilte processer, hvilket har vist sig uhensigtsmæssigt. Problemet har været at koordinere resultater og fokusområder døgnet og skolen imellem. Nu bliver det en samlet proces, hvor eleven bliver evalueret begge steder på en gang.

7.6. Positive bi-effekter

Den vigtigste bi-effekt af fixpunktsevalueringssystemet har været det, vi kalder fixpunktsevalueringen af superpædagogen. Superpædagogen er et internt begreb, der skal forstås som *et udtryk for stedets samlede personalekompetencer (uddannelseskompetencer såvel som personlighedskompetencer) sammen med stedets handlestruktur, de pædagogiske metoderammer samt de givne, fysiske rammer.*

En gang om året evaluerer vi os selv (superpædagogen) på en temaweekend. Evalueringen foregår efter samme system som det, eleverne evalueres efter, dog med nogle helt andre fixpunkter, og evalueringen er ikke en evaluering af den enkelte medarbejder, men som nævnt, superpædagogen.

En af de væsentligste grunde til, at vi evaluerer os selv på denne måde, hænger sammen med en erfaring fra evalueringerne af eleverne. Det er nemlig sådan, at medarbejdergruppen finder det lettere at give og modtage kritik af det pædagogiske arbejde, når det ikke foregår på et møde, hvor fokus er på den enkelte medarbejder. Under evalueringerne opstår kritikken altid ud fra en konkret situation, og oftest bliver der tale om, at den enkelte medarbejder udøver selvkritik. Med andre ord foregår kritik/selvkritik langt mere konstruktivt i forbindelse med en evaluering.

Efter evalueringen, som foregår i 4 grupper, udarbejdes der en statistik, der skal synliggøre, om vi har udviklet os. Der laves en helhedsbeskrivelse om superpædagogens tilstand ud fra evalueringresultatet, og hver gruppe finder 3 fokusområder.

Fokusområderne behandles så efterfølgende i en fokusområdegroupe, der kommer med forslag til, hvordan vi indfrier ønsker/afhjælper problemerne i personalegruppen.

Som følge af evalueringerne af superpædagogen har vi f.eks. fået indført et introduktionskursus for nye medarbejdere og praktikanter, som afholdes én gang hvert halve år. Vi har fået nyt og bedre telefonsystem og ændret flere procedurer for at skabe et mere hensigtsmæssigt arbejdsmiljø til glæde for både medarbejdere og elever. Endvidere er flere af vore meldesystemer blevet simplificeret, og alle medarbejdere har fået deres eget dueslag.

7.7. Personaleevaluering

Personalet er tidligere blevet spurgt om deres vurdering af forløbet med de nye fixpunktsevalueringer samt om deres vurdering af kvaliteten af de resultater, som evalueringerne har givet. I nedenstående har vi så ordret som muligt gengivet de mundtlige kommentarer, der kom under evalueringen af projektet. Desuden har 2 personer deltaget i et interview i *KABU NYT* nr. 4, juni 2004 (s. 34 *Giver mening med arbejdet*). I samme *KABU NYT* er der i øvrigt også et interview med projektlederen om selve systemet (s. 30 *Et finmasket måleredskab*).

- "Vi kommer i dybden samt får gennemarbejdet den enkelte elev grundigt ud fra fixpunkterne."
- "Vi kommer bag om nogle ting og får synliggjort områder, der giver et bedre helhedsbillede af eleven."
- "Vi får øje på nogle ting, som ellers ikke er synlige, og dermed får vi bedre fat i de svage elever."
- "Personalet får en mere ensartet terminologi, og vi øger med det vores fælles forståelse."
- "Det er godt, at personalet har været med til at definere fixpunkterne."
- "Fixpunktsevalueringerne er et godt arbejdsredskab til brug for helhedsbeskrivelse af eleven."
- "Det er en god og struktureret måde at gennemgå eleverne på."
- "Det er et godt arbejdsredskab til afdelingsledere, til møder, orientering o. lign."
- "Det er godt, at idealet i fixpunktet bliver læst op ved gennemgangen af hver elev."
- "Det er godt, at vi ved gennemgang af eleverne, ud fra fixpunkterne, kan se essensen af vores arbejde."

7.8. Afsluttende bemærkninger

Alt i alt er evalueringssystemet blevet et uundværligt arbejdsredskab på Tølløse Børne- og Ungdomspension. Og som allerede nævnt er det besluttet at implementere systemet som en fast bestanddel i det pædagogiske arbejde. Man kan diskutere validiteten af de konkrete målinger rent videnskabeligt, men vores vurdering er under alle omstændigheder, at systemet giver et klart billede af, om eleven udvikler sig eller ej. Samtidig giver det os nogle meget håndgribelige, pædagogiske redskaber til at skabe eller sikre en fortsat udvikling hos den enkelte elev. Endelig sikrer systemet, at vi ser alle eleverne, ikke kun

f.eks. de fysisk udadreagerende, og personalets faglige base udvikles, styrkes og bekræftes.

Vi mener, at vi som pædagoger ikke skal være bange for at udtrykke, hvilke værdier vi finder, er de rigtige og passende for de personer, vi har i behandling. Faktisk mener vi, at pædagogisk behandling, der ikke indebærer tydelig grænsesætning, klare menneskelige holdninger og krav til almen hensyntagen, er udtryk for en useriøs poppædagogik, som kun forsøger at tilgodese den enkelte pædagogs angst for at stå til ansvar som et helt menneske med holdninger og følelser. Med andre ord: Hvis vi ikke giver vore børn (syge som normale) noget alment fornuftigt at spejle sig i, er det omsorgssvigt.